

**Ministerstvo průmyslu a obchodu
České republiky
Sekce fondů EU – Řídící orgán OP TAK**

**Příloha č. 3
VYMEZENÍ ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ
Úspory energie – výzva II.**

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU**

Příloha č. 3 Úspory energie – výzva II.

VYMEZENÍ ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ

Úvod

Tato příloha je určena žadatelům o dotaci ze strukturálních fondů EU v rámci Úspory energie – výzva II. v souvislosti s určením způsobilých a nezpůsobilých výdajů. Pro účely této přílohy budeme uvažovat označení způsobilé výdaje (dále také ZV) a způsobilé náklady za rovnocenné pojmy.

Obsahem této přílohy je rovněž metodika výpočtu způsobilých výdajů (dále také ZV) podle NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2023/1315 ze dne 23. června 2023 o změně nařízení (EU) č. 651/2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem pro opatření podporované v rámci SC 4.1 OP TAK, resp. způsobilé výdaje pro tuto Výzvu musí být v souladu s Nařízením Komise (EU) č. 2023/1315 ze dne 23. června 2023, oddílem 7 – Podpora na ochranu životního prostředí (článek 38, článek 38a a článek 41)).

Podpora je dále poskytována podle Nařízení Komise (EU) č. 2023/2831 ze dne 13. prosince 2023 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (dále jen „de minimis“).

1. Obecné vlastnosti Způsobilých výdajů

- Časové hledisko ZV – za způsobilé výdaje lze považovat výdaje, které vznikly po datu přijatelnosti projektu (den podání žádosti o podporu).¹
- ZV musí být prokazatelně nezbytné pro realizaci projektu a mít přímý vztah k projektu.
- ZV musí být před proplacením prokazatelně zaplacený příjemcem podpory, není-li stanoveno jinak.
- ZV musí být doloženy průkaznými doklady, uhrazeny dodavatelům, majetek nelze požítovat aktivací.
- ZV musí splňovat obecné principy způsobilosti výdajů z hlediska času, umístění a účelu a musejí být vynaloženy v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

2. Způsobilé výdaje v rámci výzvy

2.1. Výdaje na podporované aktivity

Způsobilé výdaje na opatření jsou pouze výdaje přímo spojené s dosažením nižší úrovně energetické náročnosti nebo vyšší úrovně environmentální výkonnosti (environmentální výkonnost – plnění DNSH a klimatického dopadu podle přílohy č. 7 Výzvy). Ostatní výdaje jsou považovány za odlišné plnění, které nepředstavují účel spojený s dosažením nižší úrovně energetické náročnosti nebo vyšší úrovně environmentální výkonnosti a jsou spojeny se samostatným cílem²

¹ Do způsobilých výdajů projektů může žadatel/příjemce zařadit náklady na pořízení projektové dokumentace, energetického posudku a organizaci výběrového řízení splňující podmínky uvedené v bodě 6.1 Výzvy, pokud tyto náklady vznikly po 1. 1. 2021, ale pouze za podmínky dodržení postupu/podmínek zákona o veřejných zakázkách nebo Pravidel pro výběr dodavatele OP TAK platných v daném období při výběru dodavatele této projektové dokumentace.

² Energetický specialista v energetickém posudku jednoznačně vymezení ty náklady v rozpočtu, které s předmětem podpory přímo nesouvisí.

2.2. Inženýrská činnost ve výstavbě

Externě nakupované služby autorizovaných fyzických a právnických osob dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

Výdaje za dozor/koordinátora BOZP podle zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

2.3. Energetický posudek

Zpracovaný podle § 9a odst. 1 písm. d) zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu podle vyhlášky č. 141/2021 Sb. o energetickém posudku a o údajích vedených v Systému monitoringu spotřeby energie, ve znění pozdějších předpisů

2.4. Projektová dokumentace stavby

Projektová dokumentace zpracovaná v souladu s vyhláškou č. 499/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V případě nových prováděcích předpisů ke stavebnímu zákonu č. 283/2021 Sb., je možné zpracovat dokumentaci již podle těchto předpisů.

V rámci této výzvy je ZV pouze následují projektová dokumentace:

- **DSP** - Dokumentace pro stavební povolení
- **DPS** - Dokumentace pro provedení stavby (Realizační dokumentace stavby)
- **DSPS** - Dokumentace skutečného provedení stavby

2.5. Organizace výběrových řízení podle zákona o veřejných zakázkách nebo Pravidel pro výběr dodavatelů OP TAK platných v daném období při výběru dodavatele.

Výdaje na organizaci výběrového řízení zahrnují následující činnosti:

- vypracování a sestavení zadávací dokumentace a jejích příloh,
- zahájení zadávacího řízení rozesláním Výzvy k podání nabídek vybraným uchazečům či uveřejněním Oznámení o zakázce na VVZ,
- organizace a administrativní zajištění přijímání obálek s nabídkami uchazečů a následné hodnocení nabídek uchazečů,
- spolupráce při vypořádání připomínek uchazečů k zadávací dokumentaci
- zpracování a zveřejnění dokumentů o výsledcích zadávacího řízení
- vypracování dokumentace zadávacího řízení a její předání zadavateli včetně sestavení všech nezbytných protokolů a zpráv.

Maximální výše způsobilých výdajů na organizaci výběrového řízení je 80 000,- Kč na jednu žádost o podporu

Podpora nákladů na energetický posudek, projektovou dokumentaci vzniklých před podáním žádosti a organizaci výběrového řízení bude poskytována v režimu de minimis podle Nařízení Komise (EU) č. 2023/2831. Tuto podporu nelze udělit v oblasti zemědělské prvovýroby³. Podmínkou je jejich vznik po 1. 1. 2021 a dodržení podmínek Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Maximální výše celkových způsobilých výdajů pro výpočet dotace je 25 000 Kč/GJ za rok, tj. ekvivalent 90 000 Kč/MWh (rozdíl konečné spotřeby energie před a po realizaci projektu z upravené energetické bilance týkající se příslušných úsporných opatření projektu, který je uveden v samostatné příloze Energetického posudku - indikátor povinný k naplnění),

Celkové způsobilé výdaje (dále také „CZV“) na projekt musí být minimálně ve výši 0,625 mil. Kč⁴ a maximálně do výše 2 000 mil. Kč.

Projekty mající CZV nižší než minimální, jsou nepřijatelné a nebudou přijaty do hodnotícího procesu. Maximální výše CZV je nepřekročitelná.

Maximální výše dotace je 30 milionů EUR⁵ na podnik a na investiční projekt, tato hodnota nesmí být obcházena tím způsobem, že se projekt uměle rozdělí.

Maximální dotace je nepřekročitelná.

3. Nezpůsobilé výdaje v rámci výzvy

- Nepodporované aktivity uvedené v textu Výzvy
- Nákup pozemku a staveb
- Úprava pozemků
- Novostavby a rozestavěné budovy (dle katastru nemovitostí)
- Revitalizace zchátralých objektů spočívající ve zlepšování tepelně technických vlastností budov a instalace nového zdroje vytápění. Jedná se například o objekty, kde chybí technické systémy budovy, které mají nekompaktní obvodové a střešní konstrukce, otvorové výplně nebo chybí funkční fakturační měření spotřeby energie.
- Přístavby a nástavby stávajících budov
- Povinná publicita projektu
- Příprava, zavedení a certifikace energetického managementu dle ČSN EN ISO 50001
- Rozpočtová rezerva
- Před-projektová příprava a dokumentace (např. podnikatelský záměr)
- Výdaje na nákup použitých strojů, zařízení a náhradních dílů. U nově instalovaných komponent se musí jednat o první uvedení do provozu (tj. zařízení dosud nebylo předmětem odpisu).
- DPH, pokud je příjemce podpory oprávněn nárokovat odpočet DPH na vstupu
Splátky půjček a úvěrů
- Sankce a penále
- Náklady na záruky, pojištění, úroky, bankovní poplatky, kursové ztráty, celní a správní poplatky

³ V souladu s článkem 1 Nařízení Komise (EU) 2023/2831 ze dne 18. prosince 2023, o použití článků 107 a 108 Smlouvy o EU na podporu de minimis, a v souladu s článkem 1 odst. 3 Nařízení Komise (EU) 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem nelze však poskytovat podporu podle těchto předpisů na vyloučená odvětví.

⁴ Platné ve fázi schválení výběrovou komisí

⁵ Použije se přepočtení dle směnného kurzu vyhlášeného Evropskou centrální bankou na internetových stránkách, platného ke dni poskytnutí podpory. Rozhodným okamžikem pro přepočtení je datum vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace.

- Za způsobilé výdaje se nepovažují ty, které mají charakter běžné údržby, oprav a související náklady na odstranění zanedbané údržby.
- Zaškolení obsluhy viz § 47, odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 500/2002 Sb.
- V rámci článku 38 GBER zařízení, na něž se vztahují smlouvy o pronájmu.

Nejedná se o taxativní výčet způsobilých výdajů.

4. Metodika výpočtu způsobilých výdajů

Pro účely výpočtu intenzity podpory a způsobilých nákladů se všechny použité číselné údaje uvádějí před srážkou daně nebo jiných poplatků. Způsobilé náklady musí být doloženy písemnými doklady, které musí být jasné, konkrétní a aktuální. Zároveň součástí přílohy energetického posudku „Výpočet alternativní investice“ musí být soubor ilustrativních fotografií předmětu energetického posudku, který co nejvěrohodněji reprezentují jeho současný stav. Informace k výpočtu alternativní investice by měly obsahovat bližší popis technického stavu měněného opatření, srovnání s technologií, která odpovídá běžné obchodní praxi v daném odvětví, informace o technické životnosti při údržbě a informace ke způsobu určení nákladů na udržení stávající technologie v provozu.

4.1 Článek 38 Investiční podpora na opatření ke zvýšení energetické účinnosti jiná než v budovách

Způsobilé náklady se určují podle odst. 3. čl. 38 GBER.

Podporu podle článku 38 nelze poskytnout na investice, jejichž realizací má být dosaženo splnění norem Unie (legislativní požadavky v souvislosti se životním prostředím a povinnost používat nejlepší dostupné techniky podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU), které již byly schváleny a nabyly účinnosti. Podporu podle tohoto článku lze poskytnout na investice, jejichž realizací má být dosaženo splnění norem Unie, které již byly schváleny, ale dosud nenabýly účinnosti, pokud je investice realizována a dokončena nejméně osmnáct měsíců před tím, než daná norma nabyde účinnosti.

Náklady, které nejsou přímo spojeny s dosažením vyšší úrovně energetické účinnosti, způsobilé nejsou.

4.1.1. Výpočet

Stanoví se porovnáním nákladů na investici s náklady na hypotetický srovnávací scénář, který by nastal bez poskytnutí podpory, a to následujícím způsobem:

- a) spočívá-li hypotetický srovnávací scénář v realizaci méně energeticky účinné investice, která odpovídá běžné obchodní praxi v daném odvětví nebo u dotčené činnosti, sestávají způsobilé náklady z rozdílu mezi náklady na investici, na kterou je poskytnuta státní podpora, a náklady na méně energeticky účinnou investici;
- b) spočívá-li hypotetický srovnávací scénář v realizaci stejné investice později, sestávají způsobilé náklady z rozdílu mezi náklady na investici, na kterou je poskytnuta státní podpora, a čistou současnou hodnotou nákladů na pozdější investici, diskontovanou k okamžiku, kdy by byla podporovaná investice realizována;
- c) spočívá-li hypotetický srovnávací scénář v zachování stávajících zařízení a vybavení v provozu, sestávají způsobilé náklady z rozdílu mezi náklady na investici, na kterou je poskytnuta státní podpora, a čistou současnou hodnotou investic do údržby, oprav a modernizace stávajícího zařízení a vybavení, diskontovanou k okamžiku, kdy by byla podporovaná investice realizována;

Diskontní úroková míra je uvažována ke dni podání žádosti o podporu.⁶

Odchylně od písm. a) až c) lze způsobilé náklady stanovit bez určení hypotetického srovnávacího scénáře. V takovém případě jsou způsobilými náklady celkové investiční náklady přímo spojené s dosažením vyšší úrovně energetické účinnosti, ale míra podpory podle článku 38 GBER (viz Výzva kapitola 9.1 Tabulka č. 1) se snižuje o 50 %.

Pokud investice spočívá v jednoznačně identifikovatelné investici zaměřené výhradně na zlepšení energetické účinnosti, pro kterou neexistuje hypotetická méně energeticky účinná srovnávací investice, jsou způsobilými náklady celkové investiční náklady.

Rozdíl mezi náklady na obě investice vymezuje náklady související s energetickou účinností a představuje způsobilé výdaje, jak je vidět v následujícím vzorci.

$$ZV = N_i - N_{\text{Alternativní}}$$

kde

ZV – Způsobilé náklady

N_i – Investiční náklady projektu

$N_{\text{Alternativní}}$ – Hypotetický srovnávací scénář

4.1.2 Výpočet nákladů na hypotetický srovnávací scénář pro způsob c).

$$N_{\text{Alternativní}} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{T_{\text{perioda}}^i} N_{\text{vlastní náklady}}$$

Kde:

$N_{\text{Alternativní}}$... celkové náklady na alternativní investici v Kč

T_{perioda} ... časová perioda pro stanovení nákladů alternativní investice v letech pro opatření i, která začíná od ukončení předpokládané fyzické realizace projektu

$N_{\text{vlastní náklady}}$... roční náklady na zachování zařízení v provozu v Kč, jedná se o pravidelné investice, reinvestice, údržbu anebo jako náklady na generální opravu pro opatření i v roce j

j ... index roku výpočtu ročních nákladů na zachování zařízení v provozu

i ... index úsporného opatření, který je předmětem projektu

n ... počet úsporných opatření, které jsou předmětem projektu

⁶ https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates/reference-and-discount-rates_en
[https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/917d223e-bcd2-47a0-bbe0-29259645a298_en?filename=reference rates base rates2024 3 croatia eurozone.pdf](https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/917d223e-bcd2-47a0-bbe0-29259645a298_en?filename=reference%20base%20rates2024%203%20croatia%20eurozone.pdf)

4.1.3 Volba časové periody pro stanovení nákladů hypotetický srovnávací scénář pro způsob c).

Volba časové periody (životnost zařízení) pro stanovení nákladů hypotetického srovnávacího scénáře se stanovuje:

- na základě údajů výrobce technologie nebo
- na základě údajů ČSN EN 15459-1. nebo
- je možné stanovit životnost zařízení jednotně ve výši 10 let.

4.1.3 Stanovení ročních alternativních nákladů pro způsob c)

Roční náklady na alternativní investice odpovídající finančnímu ohodnocení udržení stávajícího zařízení v provozu musí být věrohodně doloženy a i prokázáno, že pro daný typ zařízení hypotetický srovnávací scénář v zachování stávajících zařízení a vybavení v provozu je předmětný (pravidelné investice, reinvestice, údržbu anebo jako náklady na generální opravu jsou doloženy účetními podklady, případně jinými souvisejícími podklady).

4.1.4 Výpočet způsobilých výdajů při navýšení kapacity výrobního zařízení oproti hypotetickému scénáři

Pokud po realizaci opatření dochází k navýšení roční kapacity oproti stávajícímu stavu scénáři, tak:

1. musí dojít ke krácení investičních nákladů na příslušné opatření, které bude odpovídat navýšení roční kapacity tzn., že například v případě dvojnásobku roční kapacity po realizaci opatření musí dojít ke krácení způsobilých výdajů o 50 %. Pro výpočet způsobilých nákladů se bude postupovat podle níže uvedeného vzorce:

$$ZVC = ZVi * \frac{VKp}{VKn}$$

kde:

ZVC ... jsou způsobilé výdaje při navýšení kapacity

ZVi ... jsou způsobilé náklady po odečtu hypotetického scénáře od investičních nákladů

VKp ... je stávající roční kapacita

VKn ... je plánovaná roční kapacita

Roční kapacitu nahrazovaného zařízení a předpokládanou roční kapacitu nového zařízení je nutné uvést v popisu stávajícího stavu předmětu energetického posudku a v doporučené variantě navrhovaného opatření.

4.2 Článek 38a Investiční podpora na opatření ke zvýšení energetické účinnosti v budovách

Podporu podle článku 38a nelze poskytnout na investice, jejichž realizací má být dosaženo splnění norem Unie (**legislativní požadavky v souvislosti se životním prostředím a povinnost používat nejlepší dostupné techniky podle definice ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU**), které již byly schváleny a nabyly účinnosti. **Podporu podle tohoto článku lze poskytnout na investice, jejichž realizací má být**

dosaženo splnění norem Unie, které již byly schváleny, ale dosud nenabýly účinnosti, pokud je investice realizována a dokončena nejméně osmnáct měsíců před tím, než daná norma nabyde účinnosti.

Hypotetický srovnávací scénář se v článku 38a nepoužívá.

Podporu poskytnutou na zvýšení energetické účinnosti budovy lze kombinovat s podporou na některá nebo všechna tato opatření:

- a) instalace integrovaného zařízení na místě, které vyrábí elektřinu, vytápění nebo chlazení z obnovitelných zdrojů energie, (Využívání obnovitelných zdrojů energie⁷ a vysoce účinné KVET⁸ na pevnou biomasu⁹, bioplyn a biometan, fotovoltaických elektráren¹⁰, solárních termických systémů včetně hybridních a elektrických tepelných čerpadel pro pokrytí vlastní potřeby energie budov);
- b) instalace zařízení pro ukládání energie vyrobené v zařízeních na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na místě. Zařízení pro ukládání musí ročně přijmout alespoň 75 % své energie z přímo připojeného zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů;
- c) připojení k soustavě energeticky účinného dálkového vytápění a/nebo chlazení a související vybavení;
- d) výstavba a instalace infrastruktury dobíjecích stanic pro uživatele budovy a související infrastruktury, jako je například potrubí, pokud je parkoviště umístěno buď uvnitř budovy, nebo s budovou fyzicky sousedí;
- e) instalace zařízení pro digitalizaci budovy, s cílem zvýšit její připravenost pro chytrá řešení; to zahrnuje pasivní instalace domovních rozvodů nebo strukturovanou kabeláž pro datové sítě a doplňkovou část širokopásmové infrastruktury na pozemku, na němž se budova nachází, nikoli však rozvody nebo kabeláž pro datové sítě mimo pozemek;
- f) investice do zelených střech a do zařízení pro zadržování a využívání dešťové vody.

V případě takovýchto kombinovaných stavebních prací uvedených v písmenech a) až f) představují způsobilé náklady veškeré investiční náklady na různá zařízení a vybavení. Náklady, které nejsou přímo spojeny s dosažením nižší úrovně energetické náročnosti nebo vyšší úrovně environmentální výkonnosti (environmentální výkonnost – plnění DNSH a klimatického dopadu podle přílohy č. 7 Výzvy), způsobilé nejsou.

Podporu lze poskytnout buď vlastníkovi (vlastníkům) budovy, nebo nájemci (nájemcům) v závislosti na tom, kdo opatření ke zvýšení energetické účinnosti zadává.

4.3 Článek 41 Investiční podpora energie z obnovitelných zdrojů, vodíku z obnovitelných zdrojů a vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny

Podle článku 41 platí, že investiční podpora na výrobu a ukládání biopaliv, biokapalin, bioplynu (včetně biometanu) a paliv z biomasy je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pouze pokud

⁷ Pokud se jedná o podporu v režimu Článek 38a Investiční podpora na opatření ke zvýšení energetické účinnosti v budovách (GBER). Musí se jednat o instalaci zařízení pro ukládání energie vyrobené v zařízeních na výrobu energie z obnovitelných zdrojů na místě. Zařízení pro ukládání musí ročně přijmout alespoň 75 % své energie z přímo připojeného zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

⁸ Maximální roční výroba elektřiny z vysoceúčinné KVET by neměla být vyšší než roční spotřeba elektřiny příslušného podniku. Vyrobené teplo a chlad by mělo být primárně určené pro vlastní spotřebu podniku

⁹ Podporované druhy pevné biomasy jsou vymezené v příloze č.8 „Druhy pevné biomasy s úsporami emisí skleníkových plynů“

¹⁰ Podpora fotovoltaických elektráren (dále jen FVE) na podnikatelských budovách včetně přístřešků (např. pro automobily, stavební techniku, skladování materiálu atp.) Podpora na akumulaci elektrické energie může být poskytnuta pouze v případě, že akumulace je součástí investice do nové FVE a slouží výhradně pro potřeby optimalizace využití vyrobené elektrické energie.

jsou podporovaná paliva v souladu s kritérii udržitelnosti a úspor emisí skleníkových plynů podle směrnice (EU) 2018/20013 a jejích prováděcích aktů nebo aktů v přenesené pravomoci a jsou vyrobená ze vstupních surovin uvedených v příloze IX zmíněné směrnice. Prvek pro ukládání musí ročně získat alespoň 75 % svého obsahu paliva z přímo připojených zařízení na výrobu biopaliv, biokapalin, bioplynu (včetně biometanu) a paliv z biomasy.

Dále podle článku 41 platí, že investiční podpora na projekty ukládání elektřiny podle tohoto článku je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pouze pokud je poskytována na kombinované projekty v oblasti obnovitelných zdrojů a ukládání (za měřidlem), pokud jsou oba prvky součástí jediné investice nebo pokud je úložiště připojeno ke stávajícímu zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Prvek pro ukládání musí ročně přijmout alespoň 75 % své energie z přímo připojeného zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Všechny součásti investice (výroba a ukládání) se pro účely ověření souladu s prahovými hodnotami stanovenými v článku 4 považují za jediný integrovaný projekt. Stejná pravidla se vztahují na úložiště tepla, které je přímo připojeno k zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.

V případě projektů akumulace elektřiny je třeba prokázat množství přijaté energie akumulacním zařízením. Z toho vyplývá, že zařízení pro ukládání energie musí být osazeno mechanismem pro měření přijaté energie na bázi elektroměru nebo softwarového vyhodnocení přijaté energie.

U podpory podle Článku 41 jsou způsobilými náklady celkové investiční náklady. Článek 41 lze použít pouze v kombinaci s článkem 38, tj. Investiční podpora na opatření ke zvýšení energetické účinnosti jiná než v budovách.

